

Secretarieel jaarverslag Stichting Cuypersgenootschap 2020

Dit jaarverslag is een verslag over het jaar 2020 van de Stichting Cuypersgenootschap. Vanaf heden worden de jaarverslagen van de vereniging en stichting Cuypersgenootschap afzonderlijk opgemaakt. Een aantal activiteiten en werkzaamheden van beide organen worden gezamenlijk uitgevoerd.

Huisstijl en website Cuypersgenootschap

Per 1 mei 2020 is een nieuwe huisstijl met logo ingevoerd en afscheid genomen van de huisstijl die sinds de oprichting van de stichting in januari 2009 hebben gebruikt.

In juni 2020 is een nieuwe website gerealiseerd die goed functioneert en regelmatig wordt geactualiseerd. Alle Sluitstenen, Cuypersbulletins en de jaarboeken vanaf 1985 zullen op de website geplaatst worden. Voor afbeeldingen in deze publicaties waarop auteursrecht rust wordt gewerkt aan afhandeling van de rechten. Inmiddels staat een groot deel van de publicaties online.

Onze twitteraccount “Cuypersgenoten”, waar korte tweets worden geplaatst is in het verslagjaar door onze secretaris regelmatig aangevuld met nieuws over onze behoudsacties en ontwikkelingen binnen het erfgoedbehoud. De aparte facebookaccount voor het Cuypersgenootschap die in 2019 is aangemaakt, is nog niet ingevuld.

Bestuurssamenstelling

Stichting Cuypersgenootschap is op 16 januari 2009 opgericht onder de statutaire naam: Stichting tot behoud van het negentiende en twintigste-eeuwse cultuurgoed in Nederland en tot ondersteuning van het Cuypersgenootschap. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de stichting zijn ook voorzitter, secretaris en penningmeester van de Vereniging Cuypersgenootschap zodat de bestuurlijke relatie met de vereniging intact blijft.

Op 31 december 2020 bestaat het bestuur van de Stichting Cuypersgenootschap uit: prof. dr. Vladimir Stissi (voorzitter), Leo Dubbelaar (secretaris), drs. Jan Dekkers (penningmeester), drs. David Mulder (voorzitter werkgroep Amsterdam, 2^e secretaris en redacteur jaarboek/Cuypersbulletin) en mr. Marcel Richter. Er heeft in 2020 geen bestuurswisselingen plaatsgevonden.

Bestuursvergaderingen

In 2020 zijn er vier bestuursvergaderingen gehouden. De vergadering op 4 maart 2020 kon nog fysiek in ons vaste vergaderlocatie te Culemborg worden gehouden. Vanwege de RIVM-maatregelen werden de overige drie vergaderingen digitaal via Zoom gehouden.

Huisvesting secretariaat

In 2020 is het secretariaat van de stichting gevestigd op het adres Alferbos 246, 2715 TN Zoetermeer, het woonadres van de secretaris. De Stichting Cuypersgenootschap is statutair gevestigd in Linne, gemeente Maasgouw.

Excursies

Door de uitbraak van het Coronavirus COVID-19 pandemie is de geplande voorjaarsexcursie in Nijmegen afgelast. We hopen dat in oktober 2021 alsnog de excursie in Nijmegen te kunnen houden. Ook de gebruikelijke najaarsexcursie ging niet door. Ook de excursies van de Werkgroep Amsterdam gingen niet door.

Publicaties

In 2020 zijn drie Cuypersbulletins in kleur verschenen, waarbij bulletin 3 en 4 werd gecombineerd met dank aan redacteur David Mulder. De bulletins zijn geplaatst op de website. Er is geen jaarboek verschenen.

Financiën

Voor het financieel jaarverslag 2020 wordt verwezen naar het verslag van de penningmeester, dat op de website is geplaatst.

Deelname in werk- klankbordgroepen

In het verenigingsjaar heeft het genootschap deelgenomen in gemeentelijke werk- en klankbordgroepen en commissies voor bijvoorbeeld uitbreiding van gemeentelijke monumentenlijsten, monumenten- c.q. erfgoedbeleid. In de gemeenten Amsterdam, Gooise Meren, Hilversum, Hollands Kroon, Alphen aan den Rijn, Katwijk, Wassenaar, Voorschoten, Rotterdam, Tilburg, Roermond, Venlo en Meppel zijn door het Cuypersgenootschap vertegenwoordigers namens het bestuur afgevaardigd. In Amsterdam is het Cuypersgenootschap vertegenwoordigd in het Amsterdams Erfgoedoverleg. Vanwege de strenge RIVM-maatregelen werden de overleggen en bijeenkomsten digitaal gehouden.

Behoudsacties

In 2020 zijn er 94 zaken (m.u.v. Amsterdam) opgestart. De zaken betreffen onder meer verzoeken tot behoud/aanwijzing als monument, bezwaar/beroep tegen afwijzing op verzoeken of niet besluiten op verzoek, zienswijzen op bestemmingsplannen en bouw/wijzigingsplannen, adhesie betuigen bij behoudsacties door derden, handhaving wegens verwaarlozing of illegale sloop/verwijdering nagelvaste onderdelen, ingebrekestellen bij niet besluiten op verzoek en fungeren als derde belanghebbende bij bezwaar/beroep door eigenaren.

De meeste behoudsacties zijn georganiseerd in samenwerking met diverse lokale behoudsorganisaties en erfgoedvereniging Bond Heemschut. Een jaaroverzicht van de acties staat aangegeven op een aparte bijlage, die op de website wordt geplaatst als onderdeel van het verslag. Op de website worden de lopende behoudsacties regelmatig geactualiseerd. Daarnaast wordt zeer regelmatig getwitterd over actuele ontwikkelingen. Bij de secretaris secretaris@cuypersgenootschap.nl zijn de laatste ontwikkelingen op te vragen.

De behoudsacties in Amsterdam worden geleid door **een actieve werkgroep** die door bestuurslid David Mulder wordt gecoördineerd. Het bestuur blijft verantwoordelijk voor de activiteiten van de werkgroep. De meeste acties zijn in eerdere jaren gestart en in 2020 voortgezet of afgerond. Voor de volgende panden en complexen is de gemeentelijke monumentenstatus aangevraagd:

- First Church of Christ, Scientist, Richard Wagnerstraat 32-34, architect G. Friedhoff (1937/1938);
- Dubbele atelierwoning Hendrik Valk en Lijmberta Aaltje Valk, Oosterpark 79, architect A.W. Weissman (1888);
- Woonhuis Etty Hillesum/stal met remise en bovenwoningen, Gabriël Metsustraat 2-6, architecten A.W. Weissman en P.H. van Niftrik jr. (1900). Dit complex is inmiddels aangewezen als gemeentelijk monument;

- Diverse woonhuizen met bijzondere interieuresembles in Amsterdam-Zuid.

De behoudsacties elders in het land, met uitzondering van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Teylingen, Lisse en Hillegom worden geleid en gecoördineerd door de secretaris, bijgestaan door actief vrijwilliger Norman Vervat. Dankzij de inzet van Norman kunnen we een groot aantal behoudsacties voor bedreigd erfgoed oppakken.

Dieptepunten

Dieptepunten in 2020 zijn onder meer

- Sloop 19e-eeuwse Dokterswoning Warringa, Kerkstraat 17a-19 te Winsum. Financieel is niet mogelijk om het pand te behouden in het nieuwbouwplan.
- Sloop Koetshuis landhuis Woudoord van De Bazel te Heerenveen. Helaas is de monumentenstatus door de rechtbank afgehaald omdat de gemeente niet kon bewijzen dat het als monument was aangewezen. Na de uitspraak is het pand direct gesloopt.
- Afwijzing monumentenstatus Boerderij Middelweg-Oost 116 te Sint Annaparochie. Boerderij blijft zonder status behouden.
- Sloop verwaarloosde villa Boven Havenstraat te Kampen
- Sloop wederopbouwoningen te Huissen
- Gemeenteraad Hollands Kroon bepaalt dat monumenten worden aangewezen met instemming van de eigenaar.
- Sloopvergunning voor 14 barakken Vliegveld Valkenburg (GM) te Katwijk. Beroep aangetekend bij Rechtbank.
- Afwijzing monumentenstatus vier woonblokken Oost-Sidelinge (1948) te Rotterdam. Beroep aangetekend bij Rechtbank.
- Afwijzing monumentenstatus Bunkercomplex Atlantikwall Windgatseweg te Rockanje.
- Afwijzing monumentenstatus Huize Sint Catharina te Bergen op Zoom. Beroep aangetekend bij Rechtbank.
- Afwijzing monumentenstatus 5 wederopbouwmonumenten in Oudenbosch en Oud-Gastel (gem. Halderberge). Beroep aangetekend bij Rechtbank.
- Meerderheid Gemeenteraad Venray is tegen behoud en bescherming van het postkantoor.

Hoogtepunten

- Sloopplan vm. Synagoge Vriezenveen (GM) is ingetrokken en blijft behouden.
- Zutphen, Meisjesvakschool Vispoortplein. Onder druk van de gemeenteraad moet het college de voorgenomen plannen tot sloop aanpassen waardoor zicht komt op behoud.
- Gemeentelijke monumenten in de wijk Griffensteijn te Zeist blijven voor het grootste deel behouden. Sloop van een groot deel is afgeblazen.
- Monumentenprocedure voor 8 panden in Alphen aan den Rijn en Hazerswoude wordt alsnog opgestart na bezwaarprocedure.
- Brugwachtershuisje met monument Kon. Julianabrug (1964) Katwijk blijven behouden bij renovatie van de brug.
- Neogotische altaren en kruiswegstaties kapel vm. Seminarie Warmond blijven op zijn plaats en worden niet elders verplaatst.
- Gemeente Wassenaar gaat verwaarloosde Villa Ivicke (RM) op kosten van de eigenaar herstellen. Er is aangifte bij de politie gedaan wegens verwaarlozing rijksmonument.
- Transformatie van de Petruskerk Son tot dorps huis met theater en bibliotheek.
- Invoer vergunningplicht en handhavingsbeleid voor alle ontsierende gevelreclames in binnenstad Tilburg.
- Uitspraak van de rechtbank dat Kerkrade uiterlijk op 16 maart 2021 een besluit moet nemen over de aanvraag monumentenstatus 5 panden. (3 panden en 1 object zijn beschermd; voor 1 pand is het verzoek afgewezen).

De volgende panden zijn op verzoek (voor)beschermd als gemeentelijk monument:

- Enschede, Hotel Rodenbach, Parkweg 37-39 (voorbeschermd)
- Haaksbergen, OLV. van Lourdeskerk, 1956-1958, H.C.M. van Beers (wordt verbouwd tot appartementen)
- Renkum, RK-kerk OLV. Hemelvaart, 1922-1923, Jos. Cuypers
- Lelystad, De Kubus
- Muiderberg, Begraafplaats Badlaan (voorbeschermd)

- Rotterdam, Veerhuis, Schiemond 50, 1917, H.A.J. & J. Baanders
- Hoek van Holland, Jagershuis met betonnen waterbassin Complex Nordmole/Het Voorduin Atlantikwall
- Reusel-De Mierden: kerk met pastorie te Reusel, pastorie te Hulsel en het oude raadhuis te Lage Mierde
- Genneep, Hoofdgebouw en gebouw 't Juweeltje Sanatorium Zonlichtheide, 1930/1935

Opgestarte behoudsacties

In 2020 zijn de volgende behoudsacties opgestart voor de volgende panden:

- Weert, Herbestemming Sint Josephkerk Keent, 1939, Alphons Boosten
- Noordoostpolder, vm. Verzorgingshuis De Golfslag Emmeloord, 1966-1970, Abe Bonnema
- Rockanje, Bunkercomplex Atlantikwall Windgatseweg
- Hilversum, Koetshuis Villa Henriette (RM), 1906 E. Verschuyl
- Medemblik, 10 monumenten in Medemblik, Andijk, Opperdoes, Nibbixwoud en Sibbekarspel
- Heerlen, Woningcomplex Slakhorst Hoensbroek, 1913-1922, Jan Stuyt
- Halderberge, 5 wederopbouwmonumenten in Oudenbosch en Oud-Gastel
- Rotterdam, Altenablok/noordwestelijke kop Mathenesserweg, 1927-1928
- Veenendaal, Dubbel winkelwoonhuis Kerkewijk 44-46 (voorgenomen aanwijzing door gem. in 2009 aangehouden)
- Leusden, vm. gemeentehuis Hamersveldseweg 2 (is beschermd via het bestemmingsplan)
- Oegstgeest, 7 gebouwen van de vm. Inrichting Endegeest
- Warmond, Neogotisch interieur kapel vm. seminarie Warmond
- Blaricum, Villa Zonnehoef, 1900-1901, A.D.N. & J.G. van Gendt
- Voorhout, Bollencomplex Van der Hulst Bloemoord, Jacoba van Beierenweg 49-51
- Rijnsburg, Herbestemming Maranathakerk (GM), 1953-1954
- Leidschendam-Voorburg, Sociale woningbouw Oranjekwartier, 1920
- Echt, Herbestemming Dakpannenfabriek De Valk (RM)
- Utrecht, Rubenslaanschool, 1956, P. Dingemans (voorgenomen sloop aangehouden)
- Koggenland, 6 monumenten in Avenhorn, Ursem, Hensbroek, De Goorn en Spierdijk
- Barneveld, Complex Herv. kerk Voorthuizen met pastoriebos
- Sluis, Niet verlenen monumentenstatus Schoondijke (Herv. pastorie) en Sluis (Klooster St. Annastraat)
- Naaldwijk, RK-begraafplaats Dijkweg
- Utrecht, Bescherming wederopbouw wijken Halve Maan en Kromme Rijn als beschermd stadsgezicht
- Den Dungen (gem. Sint-Michielsgestel), Mariaschool/De Blauwe Scholk
- Boskoop, Complex tuindersloods, woonhuizen en kantoortjes boomkwekerijfamilie Van Nes
- Noordwijk aan Zee, Villa Hamburger, Ligusterweg 8, 1959, Gerrit Rietveld
- Kampen, Boerderij Kamperstraatweg 5 te Kamperveen (verwaarlozing gemeentelijk monument)
- Den Haag, Koninklijk Conservatorium, 1976-1980, L.H.J. Waterman
- Sint Oedenrode, Herbestemming en handhaving Goede Herderkerk (GM), 1963-1966, P. Dijkema
- Ubbergen, Kapel Maartenskliniek, 1958, Jos Schijvens
- Wageningen, Volkswoningbouw tuindorp Julianastraat, 1938, De Roos & Overeijnder
- Den Helder, Station Den Helder, 1958, G.J. van der Grinten
- Nijmegen, Uitbreiding rijksstatus Canisiuscollege
- Venray, Postkantoor, 1949, H. Koene
- Weesp, Geref. pastorie en vergaderlokaal, 1928, E. Reitsma (kerk afgebrand in 1968)
- Het Hogeland, zes monumenten (Raadhuizen te Uithuizen, Warffum, Eenrum, Kloosterburen en muziekkoepeel te Leens)
- Barendrecht, zgn. Zaagtandschool 't Trefpunt, 1954-1955
- Dordrecht, Herbestemming Bonifaciuskerk Wijnstraat (RM) tot appartementen
- Etten-Leur, vm. Tomadofabriek, 1954-1955, H. Maaskant
- Monster, RK-Jongenschool/Aloysiuschool, 1954-1955

Ingebrekestellingen/heffen dwangsommen bij niet tijdig beslissen.

Per 1 oktober 2009 is er een paragraaf opgenomen in de Algemene Wet Bestuursrecht waardoor het mogelijk is voor belanghebbenden om bij niet-tijdig beslissen, een bestuursorgaan in gebreke te stellen en uiteindelijk een dwangsom van maximaal € 1260,- te kunnen verbeuren. Per 1 januari 2019 is de maximale dwangsom geïndexeerd naar € 1442,-.

In 2020 zijn vijf gemeenten in gebreke gesteld. Voor twee gemeenten is uitstel verleend. Eén gemeente heeft binnen de

termijn een besluit genomen zodat geen dwangsom verschuldigd is. Er zijn voor twee gemeenten dwangsommen verbeurd verklaard. Drie gemeenten hebben inmiddels de maximale dwangsom uitgekeerd uit een ingebrekestelling die in 2017-2019 is opgelegd.

In maart 2020 is beroep bij de Rechtbank Limburg ingesteld tegen de gemeente Kerkrade wegens het uitblijven van besluitvorming op het verzoek van juli 2017 om 5 objecten aan te wijzen als monument. In november 2020 is uitspraak van de rechtbank gedaan dat Kerkrade uiterlijk op 16 maart 2021 een besluit moet nemen over de aanvraag monumentenstatus 5 panden en is ons beroep toegewezen.

In december 2020 is bij de Rechtbank Gelderland beroep ingesteld tegen de gemeente Neder-Betuwe wegens het uitblijven van besluitvorming op bezwaar tegen het niet beschermen van het gave wederopbouwinterieur van de Herv. Kerk te Ochten. In juni 2021 is het beroep door de rechtbank toegewezen en dient de gemeente binnen twee weken een besluit te nemen.

Zoetermeer, augustus 2021. Leo Dubbelaar, secretaris